ತ್ರಿವಿಧಂ ನರಕಸ್ಯೇದಂ ದ್ವಾರಂ ನಾಶನಮಾತ್ಮನಃ।
ಕಾಮಃ ಕ್ರೋಧಸ್ತಥಾ ಲೋಭಸ್ತಸ್ಮಾದೇತತ್ತ್ರಯಂ ತ್ಯಜ॥

'ಕಾಮಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಲೋಭ – ಇವು ನರಕದ ಮೂರು ಬಾಗಿಲುಗಳು. ಇವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು.'

ನರಕಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟಾಂಪೇಡ್ ಆಗದಿರಲೆಂದು ಮೂರು ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆಯಂತೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಸಂದಿಗೊಂದಿಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅಲ್ಪ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವನ್ನೂ ತೆತ್ತು ಆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಬಾಗಿಲು, ಅದೂ ತುಂಬ ಚಿಕ್ಕದು. ಆದರೆ ಪ್ರವೇಶ ಉಚಿತ. ಆ ಒಂದು ಬಾಗಿಲು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ.

ಕಾಮವೆಂದರೆ ಭೋಗಾಸಕ್ತಿ, ಕ್ರೋಧವೆಂದರೆ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಲೋಭವೆಂದರೆ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ತನಗೆ ಬೇಕು, ತನ್ನದಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಒಡೆತನದೊಲವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ದೇವತೆಗಳ ಸ್ವಭಾವ. ಅವರು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಸುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು ರಾಕ್ಷಸವೃತ್ತಿ, ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ.

ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ದೇವ ದಾನವ ಮಾನವರು ಮೂವರೂ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಬಳಿ ಉಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದರು. ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಇಂದಿನ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಂತಲ್ಲ, ಅವನು ಮಿತಭಾಷಿ. ಅವನು 'ದ' ಎಂಬ ಒಂದಕ್ಕರದ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದ. ಈ ಮೂವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 'ದ' ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡರು. ದೇವತೆಯದು ಭೋಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಅವನು 'ದ' ಎಂದರೆ 'ದಾಮ್ಯತಾಂ' ಎಂದರೆ ನಿನ್ನ ಭೋಗಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿದನು. ದಾನವನ ಸ್ವಭಾವ ಹಿಂಸಿಸುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡ, 'ದ' ಎಂದರೆ 'ದಯಧ್ವಂ' – ದಯೆ ತೋರು – ಎಂದು. ಲೋಭಸ್ವಭಾವದ ಮಾನವನು 'ದ' ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ 'ದತ್ತ' – ದಾನಮಾಡು – ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿದನು. ಮಾನವನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಮೂರೂ ಸ್ವಭಾವಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಅರ್ಥಗಳು ಅವನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮೂರು ಸ್ವಭಾವಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಮಾನವನು ದೈವೀಸಂಪತ್ತಿನವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ✴

ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಅಂಜದೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಂಜುವರೆ !

ವೇದಪುರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಸದ್ಗುರುಗಳಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಗ್ರಾಮಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವೊಂದರ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಘನಾನಂದವೆಂಬ ಶಿಷ್ಯನೂ ಇದ್ದನು. ದಾರಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಶಿವಪೂಜೆಯ ಕಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಆಗ ಗುರುಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕಂಥೆ ಹಾಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲೆಂಬಂತೆ ಮೃಗರಾಜ ಸಿಂಹದ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದು ತಮ್ಮತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಜೀವವೇ ಹೋದಂತಾಗಿ ಪೂಜೆಯಿಂದೆದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸರಸರನೆ ಮರವೇರಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟನು. ಶಿವಲಿಂಗ ಗುರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಯಪಡದೆ ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದರು. ಘನಾನಂದನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಸಿಂಹವು ಅವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಪೂಜಾರಸಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದ ಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿತು. ಶಿಷ್ಯನ ಎದೆ ಡವಡವ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಿಂಹವು ಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಅವರ ಮೇಲೆರಗದೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ಘನಾನಂದನಿಗೆ ಹೋದ ಜೀವ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಮರದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದನು. ಪೂಜೆ ಮುಗಿದು ಪ್ರಯಾಣವು ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಮಾತಿಲ್ಲ ಕಥೆಯಿಲ್ಲ, ಮೌನವೋ ಮೌನ. ದಾರಿ ಸಾಗುವಾಗ ಕಾಡುಸೊಳ್ಳೆಯೊಂದು ಗುರುಗಳ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕಚ್ಚತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಗುರುಗಳು ಫಟಾರನೇ ತಮ್ಮ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಂದೇಹವೊಂದು ಸುಳಿದು ಹೋಯಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಮೌನ ಮುರಿದು ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ''ಸದ್ಗುರುವೇ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು, ನನಗೊಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ'' ಎಂದನು. ''ಅದೇನು ಕೇಳಪ್ಪಾ'' ಎಂದು ಸದ್ಗುರುಗಳು ಅನುಮತಿಯಿತ್ತರು. ''ಸದ್ಗುರುವೆ, ಸಿಂಹವೇ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅಂಜದ ಗಂಡೆದೆ ನಿನ್ನದು. ಆದರೆ ಯಕಶ್ಚಿತ್ ಕಾಡುಸೊಳ್ಳೆಯೊಂದು ಕಚ್ಚುವಾಗ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಕೋಪಗೊಂಡು ಕೊಂದೆಯಲ್ಲ, ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿದೆ? ನನ್ನ ಈ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು'' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು, ''ಅಯ್ಯಾ ಶಿಷ್ಯನೇ, ನೀನು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯಪ್ಪಾ! ಸಿಂಹವು ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂಗದಲ್ಲಿದ್ದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಜುವ ಪ್ರಮೇಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚುವಾಗ ನಾನು ಶಿಷ್ಯರೂಪದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೊಡನಿದ್ದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿದೆಯಾದರೆ ನಿನ್ನ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ'' ಎಂದು ತಿಳಿಯಹೇಳಿದರು. ಅದು ತನ್ನ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದುದನ್ನರಿತ ಶಿಷ್ಯನು ನಾಚಿ, ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದನು.

(ಹಿಂದಿ: 'ಪ್ರೇರಕ ಪ್ರಸಂಗ', ಅನು: ಡಾ.ಕೆ.ಅನಂತರಾಮು)

ಜಿ.ಎಸ್.ಜಯದೇವ ಅವರ 'ಜಾಗತೀಕರಣ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ'

– ಡಾ. ಹೆಚ್. ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲ

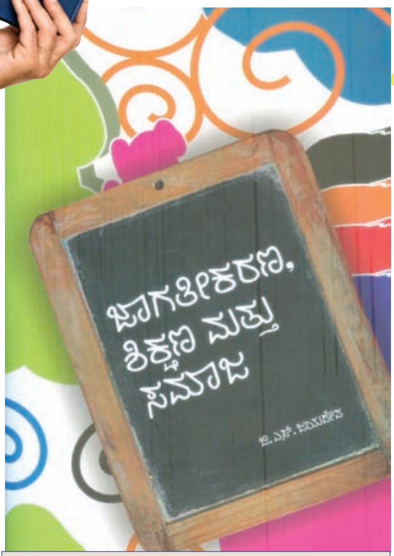

ಜಾಗತೀಕರಣ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ
ಲೇಖಕರು : ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಅಭಿರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ೩೮೬, ೧೪ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ೩ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಸರಸ್ವತಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು – ೫೭೦ ೦೦೯
ಪುಟಗಳು : ೧೬೮, ಬೆಲೆ : ೧೩೦

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಪೋಷಕರು ಏಕೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಏಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ? ಹುಡುಗರು ಏಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತಿಲ್ಲ? ಈಗಲೂ ಶಾಲೆ ತೊರೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಏಕೆ? ಜಗತ್ತಿನ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಜನ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗಿನ ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗಿನ ತಮ್ಮ ದಶಕಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ ಅವರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳ ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಇತಿಹಾಸವೇ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೆ ಎಂಬುದು ಮೊದಲ ಲೇಖನದ ವಸ್ತು. ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮನುಷ್ಯನ ದುರಾಸೆಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿ, ಇಡೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ಹರಡಿದೆ. ಪೋಷಕರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸು ಮಾಡುವಂತೆ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವೆಂಬಂತೆ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೊದಲ ತರಗತಿಯಿಂದಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಒಡನಾಟದ ಸರಳ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಸಂತೋಷವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಸದ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನಿಂದ ದೂರವಾದರೇ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಎಂದು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅನುಕರಣಾ ಪರಿಣತಿಯುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ವಿನಾ ಯಾವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸದಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಜ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಸ್ತ್ರ.

ಶೀಲ ರೂಪಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸರಳ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು, ನೀತಿಯುಕ್ತ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಂದಾಚಾರಗಳೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಜಾಗತೀಕರಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನಾಗಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮತನವನ್ನು, ದೃಢತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ವಿವರಿಸಿ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಸ ಎಸೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊರಗೆಸೆದು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಶೈಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸಹಜ ಬದುಕಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಚಿಗುರುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬ್ರೇನ್‌ವಾಷ್ ಮಾಡಿ, ಹಣಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜದ ವಾಸ್ತವತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸದ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಶಸ್ಸಿನ ಕನಸಿನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮನುಕುಲದ ವಿನಾಶಕ್ಕೇ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಲಿಂಗಾನುಪಾತದ ಕುಸಿತ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೫ ಕೋಟಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿರುವುದು – ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಲೇಖಕರ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಮಾನವ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ, ಶೀಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯವೆ? ನೈತಿಕತೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೂಲಬಂಡವಾಳ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವ ನಾವು ವಸ್ತುಲಾಭವನ್ನುಳಿದು ಈ ಬದುಕಿಗೆ ಬೇರಾವ ಅರ್ಥವೂ ಗುರಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿದೇಶೀಯರು ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಇರುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಆದರ್ಶಗಳಿಗಾದರೂ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ, ಕೌಶಲಗಳ ಕಲಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗೂ, ತನ್ನನ್ನೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ಗುರಿಯುಳ್ಳ, ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗಿ ವಿಶ್ವಕುಟುಂಬಿಯಾಗುವ ಉದ್ದೇಶದ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪರಂಪರಾಗತ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಏಕಾಏಕಿ ಆಧುನಿಕರಾಗುವ ಭರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮೌಲ್ಯರಹಿತ ಮಾದರಿಗಳಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪಾಠವನ್ನು ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನದೇ ಆದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಭಾರತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಣೀತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಷ್ಟೆ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಯಾವ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಹುಡುಕದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ,